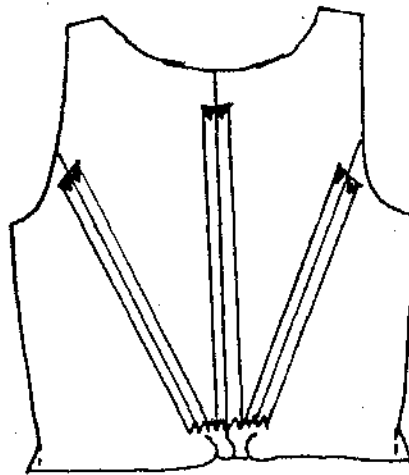
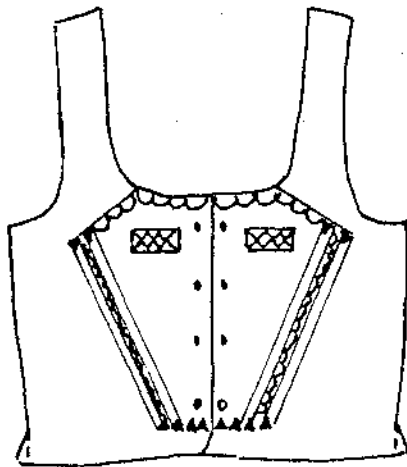

Livstykke använt till Levenedräkten.
Härkomst: Bärebärgs sn. Från c:a 1800.
Nordiska Museet, inv.nr 194591.

Material: Yttertyg, olikssidig kypert, rött, grönt
blått o naturvitt i ull o bomull
Foder, tuskaft, oblekt linne
Lingarn, brunt, oblekt
14 fjädrar
Band el. snodd
Bivax

Till originalet finns ingen snodd eller band bevarad.
Mönstret är helt efter originallivstycket, som är litet i storleken.
För att få rätta storleken sy fört en modell i ett stadigt tyg t.ex. lakansväv.
Förstoring och förminskning av mönstret se separat blad.

Skaraborgs läns Hemslöjdsförening ideell förening

Postadress
Box 374
541 28 Skövde

Besöksadress
Petter Heléns g. 3
Skövde

Telefon
0500-410397

Reg.nr
866601-2284

Postgiro
9 52 49-9

Bankgiro
5704-9199

Krymp yttertyget genom dampning med våt trasa.

Krymp fodertyget genom flera tvättar i 60° och skölj det väl. Stryk det slätt innan det är helt torrt.

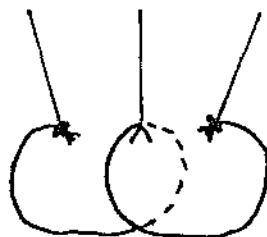
Tillklippning: Lägg ut tygmodellens alla delar på enkelt tyg. Se upp med tygriktningen och tygets randning, så att grön rand går mot varandra eller från varandra på rätt ställe.
Se mönsterdelarna på mönsterarket.
Klipp med 1,5 cm sömsmån utmed alla sidor utom kilen, som klipps med 1 cm sömsmån.
Fodret klipps lika som yttertyget, men bakstycket klipps med hel rygg (ej söm mitt i ryggen).
Bakstyckets kläppar klipps ut för sig.

Trådmarkera runt alla mönsterdelar, markera uppklippet för kilen.
Pressa fast små bitar av vliseline i vinkeln vid kläpparna på fram- o bakstycken, liksom i toppen på uppklippet för kilen för att tyget ej skall repa sig.
Kasta runt alla delarna.

Sömnad av kil: Gör uppklippet för kilen på framstycket enligt mönstermarkeringen och kasta.
Sy fast kilen från avigsidan med efterstygn och brunt lingarn.
Glöm ej vaxa tråden. OBS. kilen får ej bli rund upptill.
Sömmarna pressas isär utom i toppen där de pressas neråt.
Putsa sömsmånen vid kilen.

Rygg- o sidsömmar: Sömmarna sys med efterstygn och brunt lingarn. Garnet vaxas väl.
Ryggstyckens läggs räta mot räta o sys ihop.
Lägg framstycket o bakstycket räta mot räta o sy sidsömmarna.
Sömmarna pressas isär.

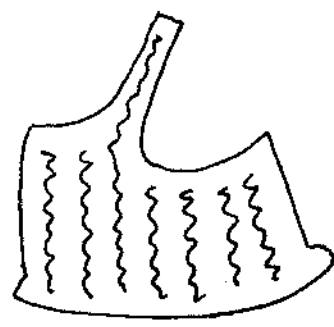
Framkanternas, ärmhålens och halsringningens sömsmåner viks in och träcklas.
Vik in kläpparnas sömsmån, gör jack för att få bra rundning.
Träckla runt nederkanten.

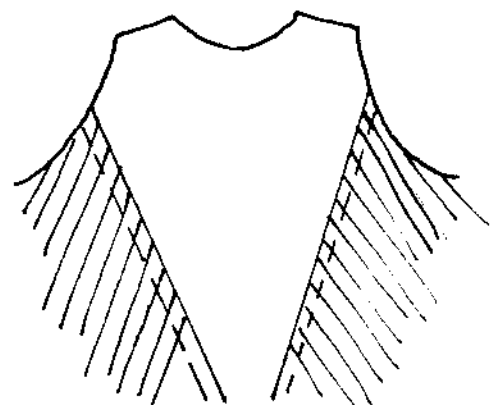
Prova livstycket.

Foder:

Gör uppklipp för kilen och vik in sömsmånen mot avigsidan.
 Kilen läggs in under framstycket och detta sys fast mot kilen med fällstyg i oblekt lingarn.
 På yttertygets aviga läggs framstyckets foder och tråcklas stadigt fast över hela framstycket, men lämna 4-5 cm från kanten.

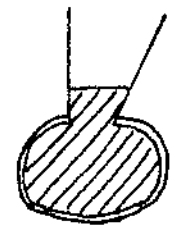

Vik sedan in fodret runtom utom vid sidsömmen, där bakstyckets foder ligger över.
 Yttertyget skall råda 1-2 mm, tråckla.

 = FODER

Kläpparnas foder viks in runt ytterkanterna utom upptill, där ska bakstyckets foder ligga över, tråckla.

 = FODER

Fodrets bakstycke läggs på plats o tråcklas lika som fram-

stycket. Lämna 4-5 cm runt kanterna.

Vik in fodret runt hals- och ärmringningen och nertill mot kläpparna, träckla.

All träckeltråd på fram- och bakstycke måste sitta kvar för att hålla fodret på plats vid sömnad av broderi.

Sömsmånen vid sidsömmarna på bakstyckets foder viks in och sys fast med fällstyg och oblekt lingarn.

Fälla fast fodret vid fram- och nederkanten med fällstyg, som går igenom på rätsidan och bildar en stickning. Prickfällning.

Sy med brunt lingarn. Se stygnbeskrivning.

Pressa och prova livstycket.

Broderi o fjädrar: Om man har ändrat storleken på livstycket måste broderimönstret förlängas och göras större.

Det sker genom utökning av antalet bågar och förlängning av linjerna, där fjädrarna skall vara.

Drag ej isär och gör ej större bågar än på originalmönstret.

Mät ut de raka linjerna där fjädrarna skall placeras.

Rita av broderiet på ett tunt papper, överför mönstret genom att träckla av broderiet med hjälp av pappret. Riv bort det.

Prova ut rätt längd på fjädrarna, sy en kanal av bomullsband och träd i fjädrarna.

Brodera först tunnlarna med efterstyg och oblekt lingarn, kontrollera med fjädrarnas bredd så att de får plats, c:a 8 mm.

Träd i fjädrarna uppifrån.

Lås fjädrarna med flugor och sy sedan resten av broderiet.

Axelsöm:

Prova livstycket och kontrollera passformen på axeln.

Sy ihop yttertygen med efterstyg och brunt lingarn. Pressa isär sömmarna.

Bakstyckets foder läggs över framstyckets och sömsmånen viks in.

Fodren sys ihop med fällstyg, oblekt lingarn.

Snörhål:

Märk ut för snörhålen, kontrollera med mönstret.

Gör hål med en pryl.

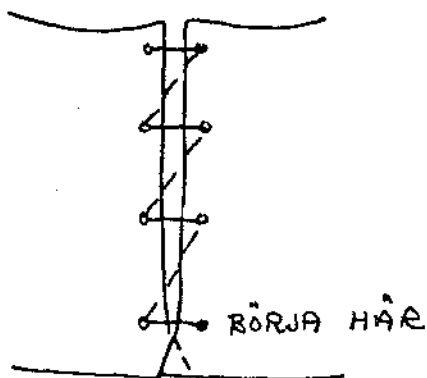
Sy täta knapphålsstyg med langetten utåt med oblekt lingarn.

Slutligen sys fodret fast vid ärm- o halsringningen med prickfällning, brunt lingarn.

Pressa hela livstycket.

Förslag till snörning:

Mönsterförändringar

Lämpligt tyg till modellen är lakansväv.

Klipp ut mönsterdelarna i tyg.

Lägg till 1 cm sömsmån där två delar sys ihop, även i framkanten för att kunna nåla ihop livet.

Vid avprovning behövs hjälp av en person som är väl insatt i sömnad av folkdräkter för att stilen på plagget ej ska förvanskas. OBS! Vissa detaljer får ej förstöras: bakstyckets bredd nertill, axelbandens bredd och skörtens storlek.

Försök dessutom hålla stilen och formen på halsringningen.

Vid provning ska de plagg som ska bäras under vara på.

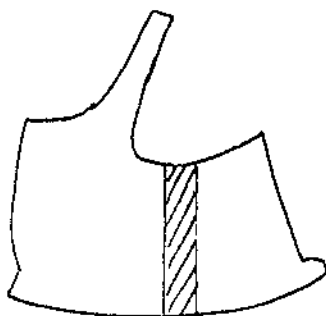
Några sätt att förstora ett mönster, förminskning sker på samma sätt.

= utökning

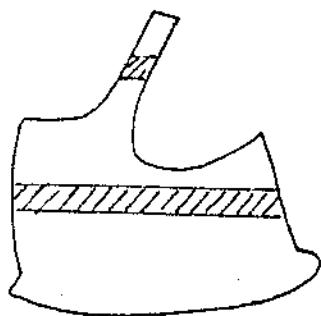
= intagning

Om det inte når ihop framtill?

Klipp upp modellen mitt under armen o sätt i en lagom stor bit.

Prova igen och nåla ihop den framtill.

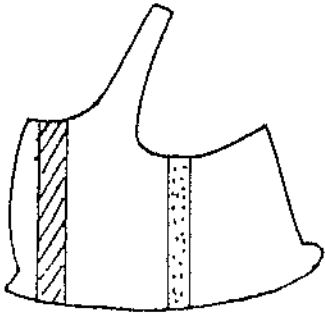
Om det är för lite för kort?

Klipp av mitt på axeln och sätt i en lagom stor bit.

Om det är mycket för kort?

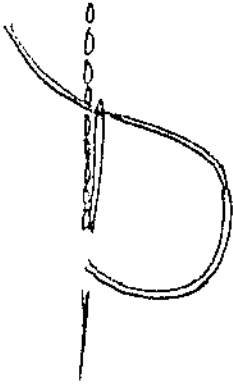
Klipp även upp fram- och bakstycke tvärs över och förläng med en bit, kan göras på två olika ställen.

Om du måste öka en mycket stor bit under armen, kanske halsringningen ser snäv ut?

Klipp upp framtill från uringningen och rakt ned och lägg i en så stor bit att axelbandet kommer på rätt plats och uringningen ser riktig ut. Tag in lika stor bit under armen.

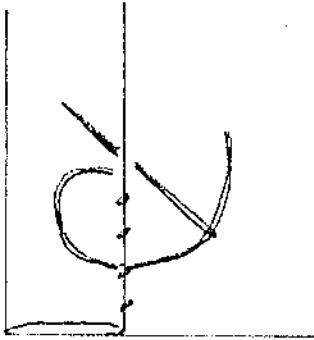
När livstycket av bomullstyg passar, klippes all sömsmän bort i sömmarna och mönstret är klart att användas.

STYGNFÖRKLARING

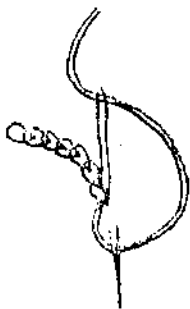
Efterstygn

Stick ner nålen vid föregående stygn och stick upp den lika långt framför tråden.

Fällstygn

Stick ner nålen snett från höger till vänster. Nålen ska ta ordentligt i både yttertyg och fäll.

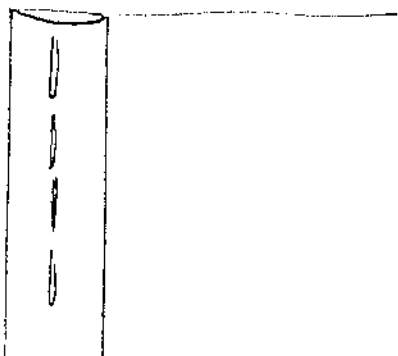
Kedjestygn

Lägg en ögla från vänster till höger. Stick ner nålen intill tråden och stick upp den i öglan. Stygnlängd 3 - 4 mm.

Förstygn

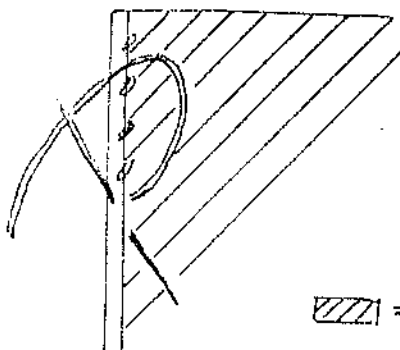
Samma som träckelstygn.

Prickstickning

Sys på samma sätt som förstygn.
Stygnen på rätsidan är mycket korta.

Prickfällning

Sys på samma sätt som fällstygn. Nålen går ordentligt igenom ytteryget så att en prickrad bildas på rätsidan.

 = FODER

